

שם פרטי:

שם משפחה:

כיתה:

המשפט: חיווי ושאלה, דיבור ישיר ועקיף, פיסוק

דף עבודה

1 השלימו את סימן הפיסוק החסר.

- א. מתי מתחיל הטקס _____
- ב. קנינו שלושה דברים _____ לחם, חלב וגבינה.
- ג. איזה נוף מדהים _____
- ד. השיעור הסתיים בזמן _____

2 איזה סוג משפט?

- א. האם סגרת את החלון?
 ○ חיווי ○ שאלת כן ולא ○ שאלת תוכן
- ב. למה האוטובוס מתעכב?
 ○ חיווי ○ שאלת כן ולא ○ שאלת תוכן
- ג. האוטובוס מתעכב בגלל הפקק.
 ○ חיווי ○ שאלת כן ולא ○ שאלת תוכן
- ד. מי שכח כאן מעיל?
 ○ חיווי ○ שאלת כן ולא ○ שאלת תוכן

3 העבירו מדיבור ישיר לדיבור עקיף.

דיבור ישיר	דיבור עקיף
דני אמר: «אני רעב».	
המורה שאלה: «מי סיים?»	
נועה ביקשה: «תעזרו לי».	
אבא שאל: «האם הכנת שיעורים?»	

4 פרקו את המשפט הארוך לשלושה משפטים קצרים: «אתמול בערב, אחרי שסיימנו את האימון במגרש, הלכנו כל הקבוצה לגלידרייה החדשה שנפתחה ליד הכיכר, ושם חגגנו את הניצחון במשחק של יום ראשון.»

ראיון קצר לעיתון החטיבה*

- 1 | השבוע ראיינו את הספרנית החדשה. שאלנו אותה מה הכי חשוב לה בספרייה.
- 2 | היא ענתה: «אני רוצה שכל תלמיד ימצא כאן ספר שמתאים לו».
- 3 | היא סיפרה שהיא מתכננת מועדון קריאה לכיתות ז'. בסוף הוסיפה: «הדלת שלי תמיד פתוחה».

* נכתב על ידי אביטל יפרח, 2023. מתוך: «בין השורות» – כתב עת לחינוך.

6 קראו את הראיון. ליד כל משפט כתבו «ישיר» או «עקיף».

- א. שאלנו אותה מה הכי חשוב לה בספרייה.
- ב. היא ענתה: «אני רוצה שכל תלמיד ימצא כאן ספר שמתאים לו».
- ג. היא סיפרה שהיא מתכננת מועדון קריאה לכיתות ז'.
- ד. בסוף הוסיפה: «הדלת שלי תמיד פתוחה».

7 נכון או לא נכון? תקנו את המשפטים הלא נכונים.

- א. בדיבור עקיף משתמשים במירכאות.
- ב. לפני רשימה כותבים נקודתיים.
- ג. משפט חיווי מסתיים בסימן שאלה.
- ד. שם של סיפור או של ספר אפשר לכתוב בתוך מירכאות.

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

נכון / לא נכון

8 הרכיבו מכל זוג משפטים משפט אחד. השלימו את מילת הקישור מן המחסן.

ולכן | אבל | כי

- א. היה קר מאוד, _____ לבשנו מעילים.
- ב. רצינו לצאת לחצר, _____ התחיל לרדת גשם.
- ג. נשארנו בכיתה, _____ החצר הייתה רטובה.

9 כתבו שיחה קצרה (4 שורות) בין שני חברים שמתכננים יציאה. כתבו אותה בדיבור ישיר, עם סימני פיסוק מתאימים. אחר כך העבירו שתי שורות לדיבור עקיף.

10 השלימו את סימן הפיסוק החסר.

א. המורה אמרה _____ «פתחו את הספרים».

ב. האם הבאתם את המחברות _____

ג. איזו הפתעה נהדרת _____

11 הרכיבו משני המשפטים משפט אחד.

משפט אחד	שני משפטים
	השעון צלצל. התלמידים יצאו להפסקה.
	רציתי לבוא. הייתי חולה.

12 מיינו את השאלות: שאלת כן ולא או שאלת תוכן?

האם הגעת?	מתי נצא?	איפה המפתח?	האם זה שלך?	למה אתה עצוב?
האם סיימתם?				

שאלת כן ולא	שאלת תוכן

תשובות – המשפט: חיווי ושאלה, דיבור ישיר ועקיף, פיסוק

1 השלימו את סימן הפיסוק החסר.

- א. מתי מתחיל הטקסט?
- ב. קנינו שלושה דברים: לחם, חלב וגבינה.
- ג. איזה נוף מדהים!
- ד. השיעור הסתיים בזמן.

2 איזה סוג משפט?

- א. האם סגרת את החלון?
 ○ חיווי ● שאלת כן ולא ○ שאלת תוכן
- ב. למה האוטובוס מתעכב?
 ○ חיווי ○ שאלת כן ולא ● שאלת תוכן
- ג. האוטובוס מתעכב בגלל הפקק.
 ● חיווי ○ שאלת כן ולא ○ שאלת תוכן
- ד. מי שכח כאן מעיל?
 ○ חיווי ○ שאלת כן ולא ● שאלת תוכן

3 העבירו מדיבור ישיר לדיבור עקיף.

דיבור ישיר	דיבור עקיף
דני אמר: «אני רעב».	דני אמר שהוא רעב.
המורה שאלה: «מי סיים?»	המורה שאלה מי סיים.
נועה ביקשה: «תעזרו לי».	נועה ביקשה שיעזרו לה.
אבא שאל: «האם הכנת שיעורים?»	אבא שאל אם הכנת שיעורים.

- 4 פרקו את המשפט הארוך לשלושה משפטים קצרים: «אתמול בערב, אחרי שסיימנו את האימון במגרש, הלכנו כל הקבוצה לגלידרייה החדשה שנפתחה ליד הכיכר, ושם חגגנו את הניצחון במשחק של יום ראשון.»

תשובה אפשרית: אתמול בערב סיימנו את האימון במגרש. אחר כך הלכנו כל הקבוצה לגלידרייה החדשה ליד הכיכר. שם חגגנו את הניצחון במשחק של יום ראשון.

6 קראו את הראיון. ליד כל משפט כתבו «ישיר» או «עקיף».

א. שאלנו אותה מה הכי חשוב לה בספרייה. ← עקיף

ב. היא ענתה: «אני רוצה שכל תלמיד ימצא כאן ספר שמתאים לו». ← ישיר

ג. היא סיפרה שהיא מתכננת מועדון קריאה לכיתות ז'. ← עקיף

ד. בסוף הוסיפה: «הדלת שלי תמיד פתוחה». ← ישיר

7 נכון או לא נכון? תקנו את המשפטים הלא נכונים.

א. בדיבור עקיף משתמשים במירכאות. לא נכון – מירכאות באות בדיבור ישיר; בדיבור עקיף אין מירכאות

ב. לפני רשימה כותבים נקודתיים. נכון

ג. משפט חיווי מסתיים בסימן שאלה. לא נכון – משפט חיווי מסתיים בנקודה

ד. שם של סיפור או של ספר אפשר לכתוב בתוך מירכאות. נכון

8 הרכיבו מכל זוג משפטים משפט אחד. השלימו את מילת הקישור מן המחסן.

א. היה קר מאוד, ולכן לבשנו מעילים.

ב. רצינו לצאת לחצר, אבל התחיל לרדת גשם.

ג. נשארנו בכיתה, כי החצר הייתה רטובה.

9 כתבו שיחה קצרה (4 שורות) בין שני חברים שמתכננים יציאה. כתבו אותה בדיבור ישיר, עם סימני פיסוק מתאימים. אחר כך העבירו שתי שורות לדיבור עקיף.

תשובה אפשרית: דוגמה: יואב שאל: «נלך מחר לים?» רוני ענתה: «רק אחרי הצוהריים». ... בדיבור עקיף: יואב שאל אם נלך מחר לים. רוני ענתה שרק אחרי הצוהריים.

10 השלימו את סימן הפיסוק החסר.

א. המורה אמרה: «פתחו את הספרים».

ב. האם הבאתם את המחברות?

ג. איזו הפתעה נהדרת!

11 הרכיבו משני המשפטים משפט אחד.

משפט אחד	שני משפטים
כשהשעון צלצל, התלמידים יצאו להפסקה.	השעון צלצל. התלמידים יצאו להפסקה.
רציתי לבוא, אבל הייתי חולה.	רציתי לבוא. הייתי חולה.

